

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

BGI | consulting

2019 M. BIRŽELIO 21 D.

Europos Sąjungos investicijų ir jaunimo užimtumo
iniciatyvos veiksmingumo, efektyvumo ir poveikio,
įskaitant jaunimo garantijų iniciatyvos
įgyvendinimą, vertinimas

PAGRINDINIŲ VERTINIMO REZULTATŲ PRISTATYMAS

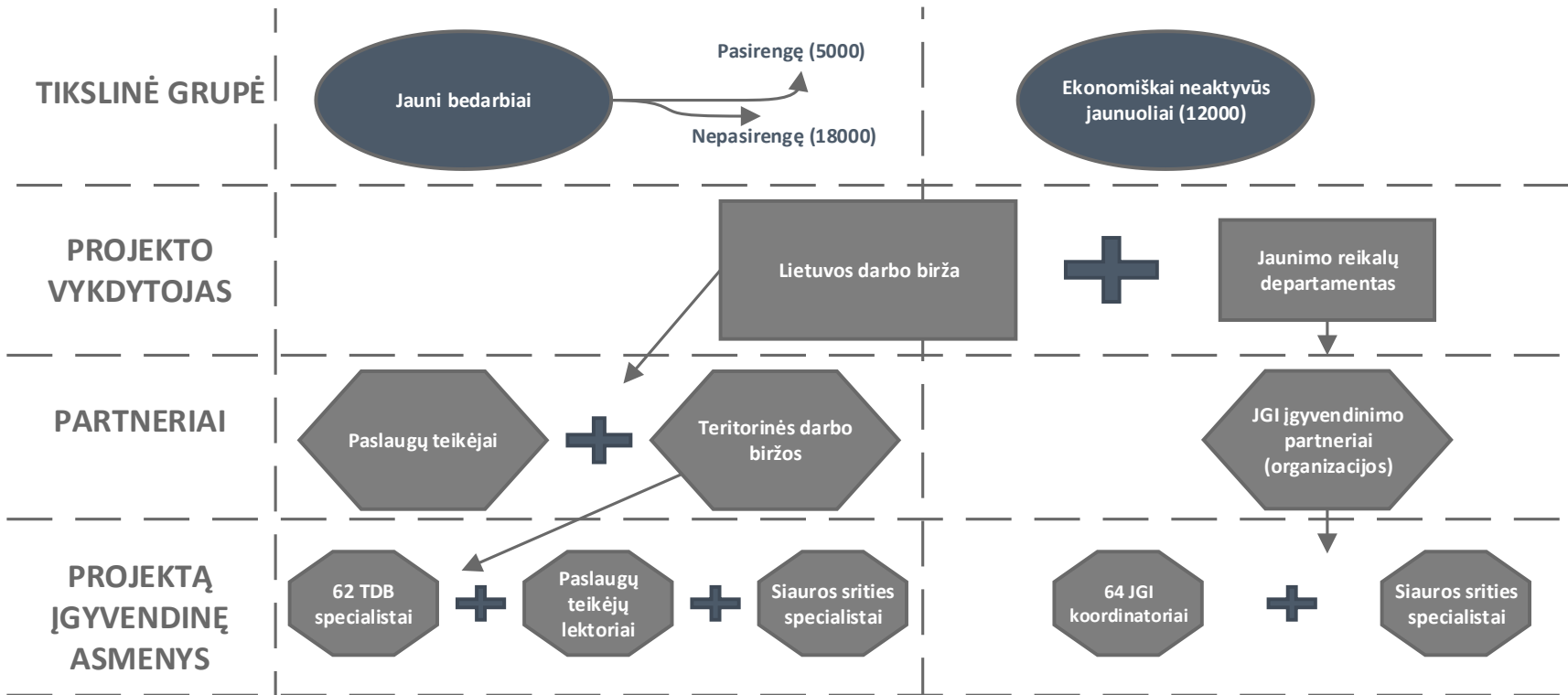
Austėja Švedkauskienė, BGI Consulting tyrimų grupės vadovė

- **JUI įgyvendinimo Lietuvoje** pristatymas;
- Atliktų **vertinimo veiklų pristatymas**: objektas, tikslas, metodai;
- Pagrindinių **vertinimo rezultatų pristatymas (1)**: tipinis projektų dalyvis, intervencijų poveikis ir tvarumas;
- Pagrindinių **vertinimo rezultatų pristatymas (2)**: svarbiausi iššūkiai.
- **Iššūkių sprendimas** planuojant testinius projektus.

JUI įgyvendinimas Lietuvoje

- 2013 m. vasario mėn. Europos vadovų taryba **skyrė finansavimą JUI**, kuria galėtų pasinaudoti visi regionai, **kuriuose jaunimo (15–24 m.) nedarbo lygis 2012 m. viršijo 25 proc.;**
- Tarp 20 šalių, gavusių JUI finansavimą, **pateko ir Lietuva, nors 2013 m.,** pradedant įgyvendinti JUI, jaunimo (15–24 m.) **nedarbo lygis jau siekė 21,9 proc.;**
- Lietuvoje JUI intervencijų tikslinė grupė pasirinkti į didesnę amžiaus intervalą **(15–29 m.) patenkantys jaunuoliai;**
- JUI Lietuvoje įgyvendinta pasitelkiant **2 projektus – „Atrask save“ ir „Naujas startas“.**

Projekto „Atrask save“ pristatymas

TEIKTOS PASLAUGOS

PASIRENGĘ DARBO RINKAI:

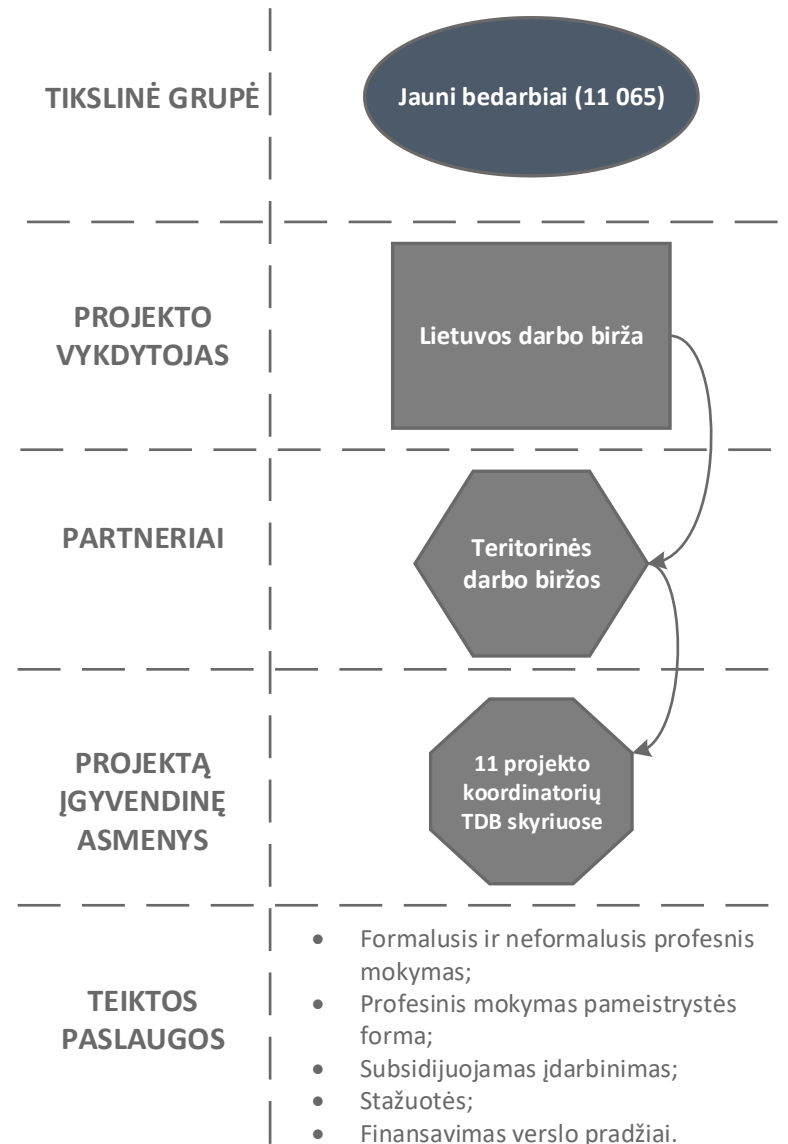
- Mokymai;
- Susitikimai su darbdaviais;
- Trumpos neformalaus profesinio mokymo programos.

NEPASIRENGĘ DARBO RINKAI:

- Grupiniai užsiėmimai;
- Gebėjimų ir poreikių testavimas;
- Individualios psichologo konsultacijos;
- Siauros srities specialistų paslaugos.

- Individualias problemas sprendžiančios vietos JGI koordinatoriaus paslaugos;
- Siauros srities specialistų paslaugos;
- Jaunimo savanoriškos tarnybos paslaugos (gali dalyvauti ir jauni bedarbiai).

Projekto „Naujas startas“ pristatymas

Vertinimo objektas, tikslas

Vertinimo objektas – priemonės „Jaunimo užimtumo didinimas“ projektai „Atrask save“ bei „Naujas startas“ ir priemonės „Jaunimo užimtumo didinimas (II)“ (*planuojamos*) veiklos.

Vertinimo tikslas – įvertinti ES investicijų ir specialaus asignavimo JUI finansuojamų priemonių **veiksmingumą, efektyvumą** ir **poveikį**, siekiant tinkamai atsiskaityti Europos Komisijai ir patobulinti intervencijų įgyvendinimą jaunimo užimtumo didinimo srityje.

Vertinimo metodai ir duomenys

- Apklausti **5 086 respondentai** iš **6 tikslinių grupių**;
- Atlikti **7 interviu su nacionalinio lygmens** suinteresuotų pusių atstovais;
- Atliktos **5 savivaldybių atvejo studijos**, kurių metu atliktas **21 interviu** su projektus regionuose įgyvendinusiaisiais asmenimis;
- Išanalizuoti **43 605 dalyvių Lietuvos darbo biržos ir SODRA** surinkti duomenys apie jų dalyvavimą projektų veiklose ir padėtį darbo rinkoje 2012–2018 metų laikotarpiu;
- Pateikti **8 užsienio šalių gerosios praktikos pavyzdžiai**.

Priemonės projektų veiklų tipinis dalyvis: charakteristikos

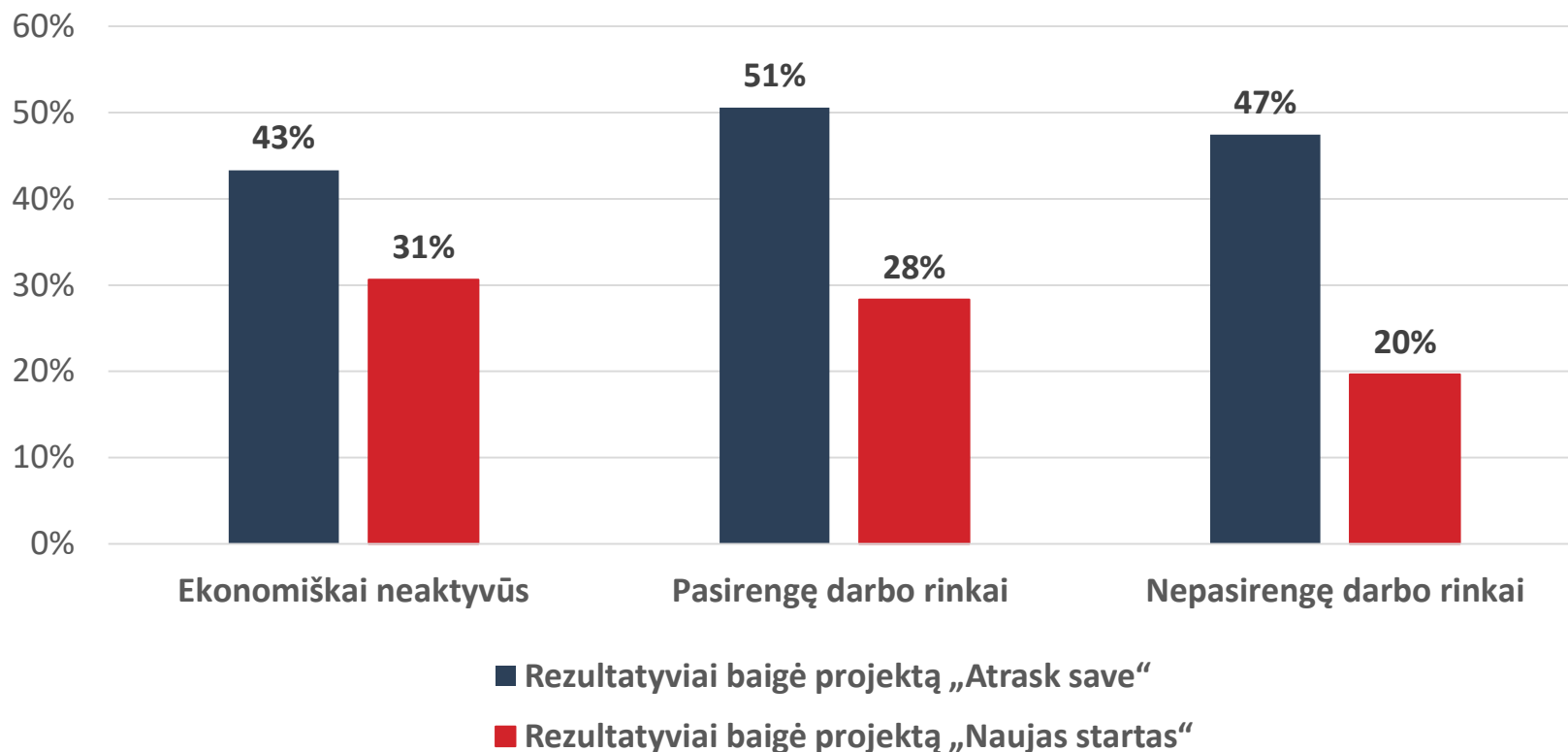
- **Analizuotos charakteristikos** – amžius, lytis, išsilavinimas, padėtis darbo rinkoje ir socialinis pažeidžiamumas;
- „Atrask save“ ir „Naujas startas“ **dalyviai savo charakteristikomis yra panašūs**;
- **Tipinis projekto „Atrask save“ dalyvis**: 18–25 m. amžiaus, turintis vidurinį išsilavinimą, nedirbantis iki 6 mėn. ir nepriklausantis socialinės rizikos grupėms, galėjo būti tiek vyras, tiek moteris;
- **Tipinis JRD dalyvis** – dažniau turintis tik pagrindinį išsilavinimą ir priklausantis socialinės rizikos grupėms. Tačiau apie trečdalis dalyvių nepriskirtini šiai tikslinei grupei.

Priemonės poveikis (1): LDB užfiksuoti rezultatai

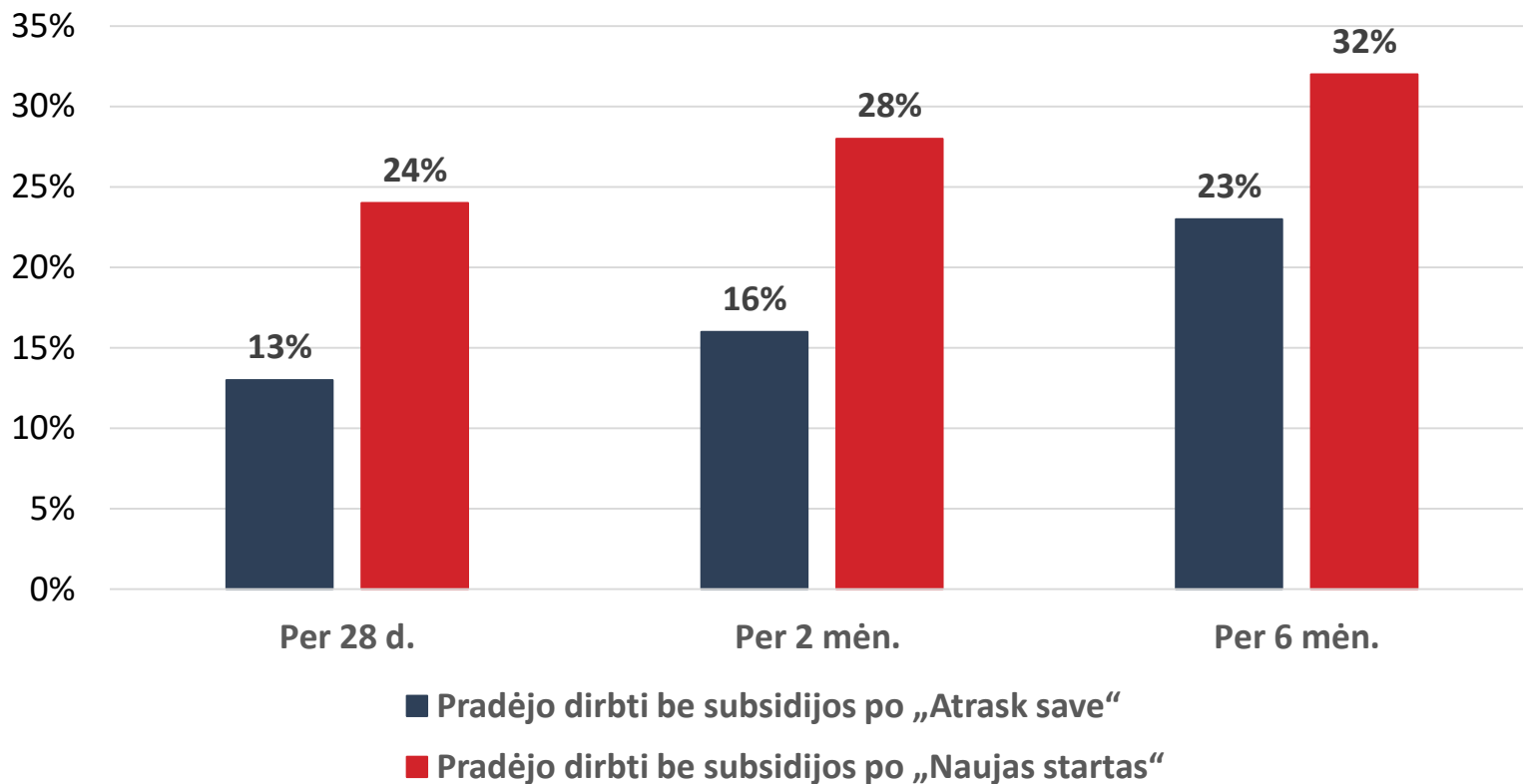
Rezultatyviai baigė projektą – grįžo į švietimo sistemą, darbo rinką arba įgijo kvalifikaciją;

Tarp **ekonomiškai neaktyvių** – 74 proc., **pasirengusių darbo rinkai** – 79 proc., **nepasirengusių darbo rinkai** – 67 proc.

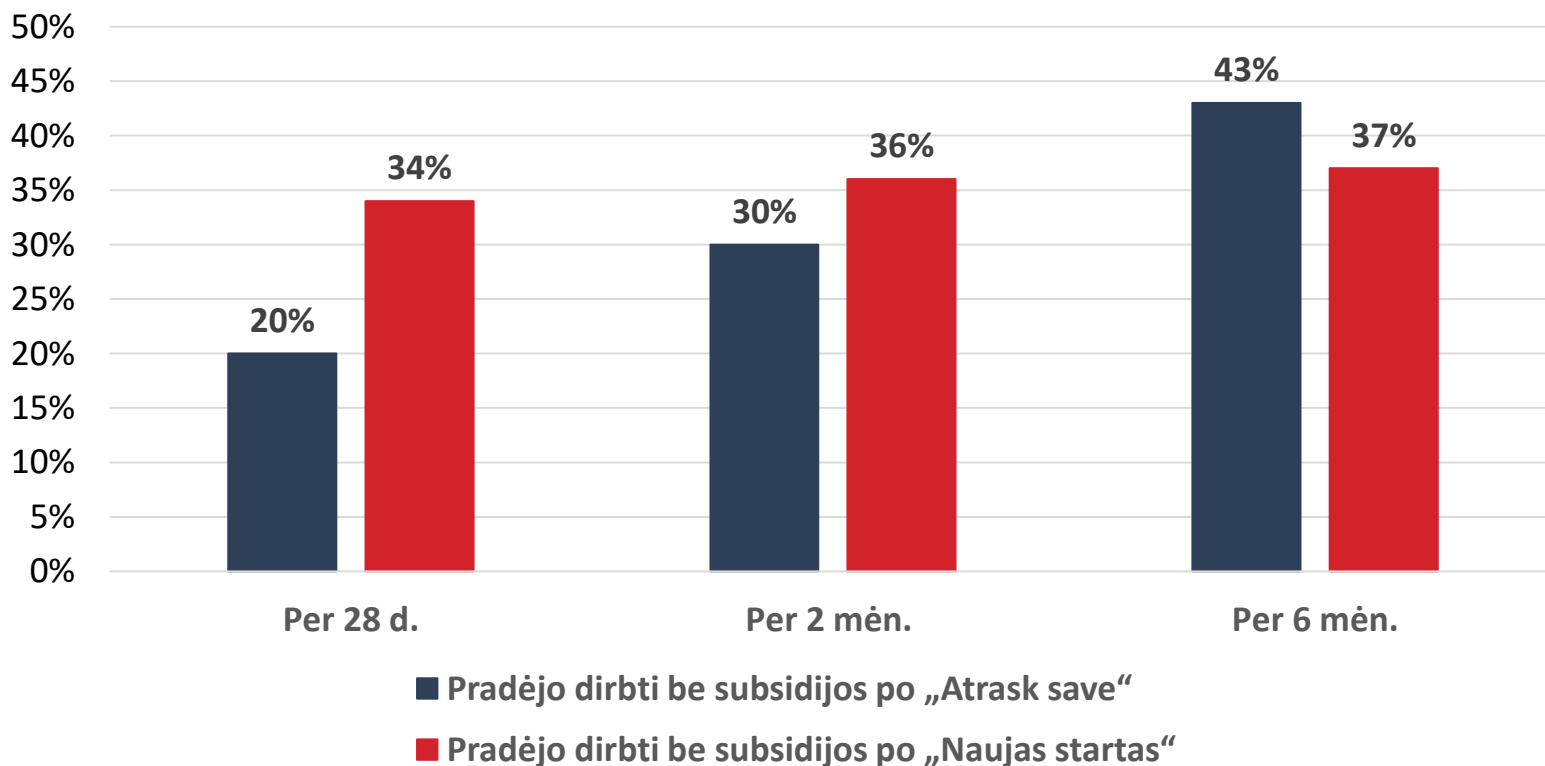
Priemonės poveikis (2): ekonomiškai neaktyvūs dalyviai (SODRA duomenys)

Tarp ekonomiškai neaktyvių priemonės dalyvių, per 28 d. be subsidijos dirbti pradėjo 37 proc., per 2 mėn. 44 proc., per 6 mėn. 55 proc.

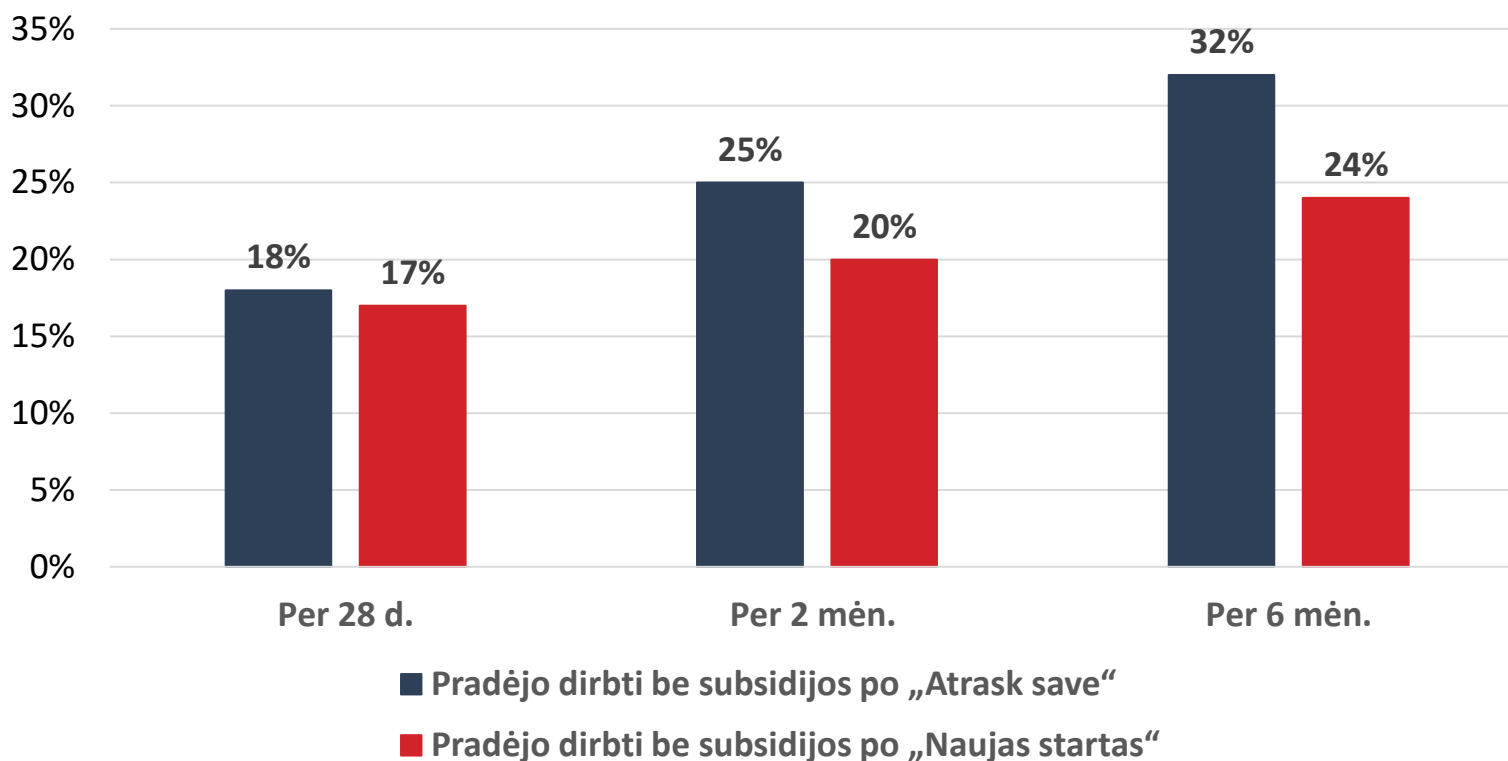
Priemonės poveikis (3): darbo rinkai pasirengę dalyviai (SODRA duomenys)

Tarp darbo rinkai pasirengusių priemonės dalyvių, per 28 d. be subsidijos dirbti pradėjo 54 proc., per 2 mėn. 66 proc., per 6 mėn. 80 proc.

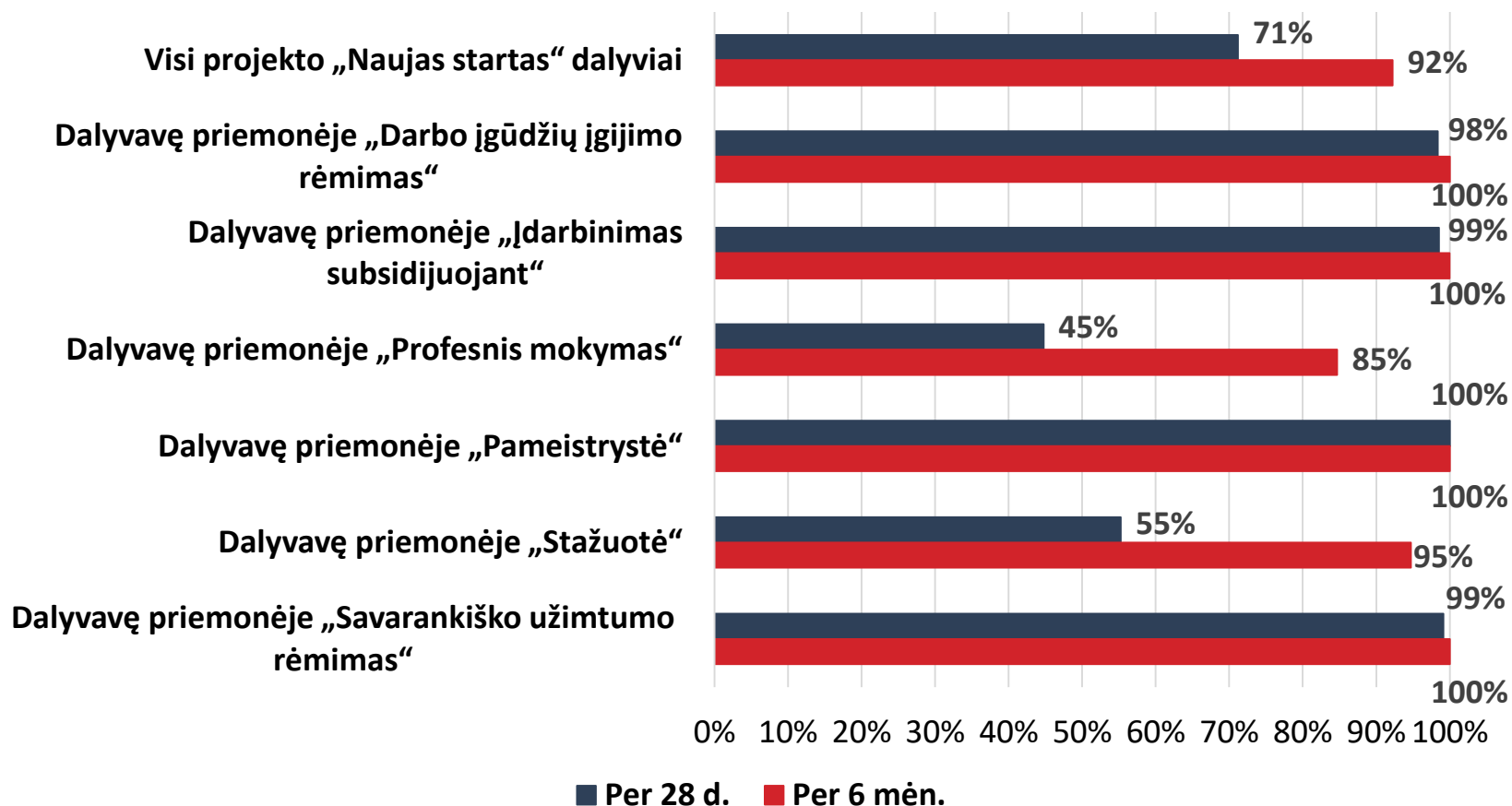
Priemonės poveikis (4): darbo rinkai nepasirengę dalyviai (SODRA duomenys)

Tarp darbo rinkai nepasirengusių priemonės dalyvių, per 28 d. be subsidijos dirbti pradėjo 35 proc., per 2 mėn. 45 proc., per 6 mėn. 56 proc.

Priemonės poveikis (5): projekto „Naujas startas“ atskirų priemonių rezultatai

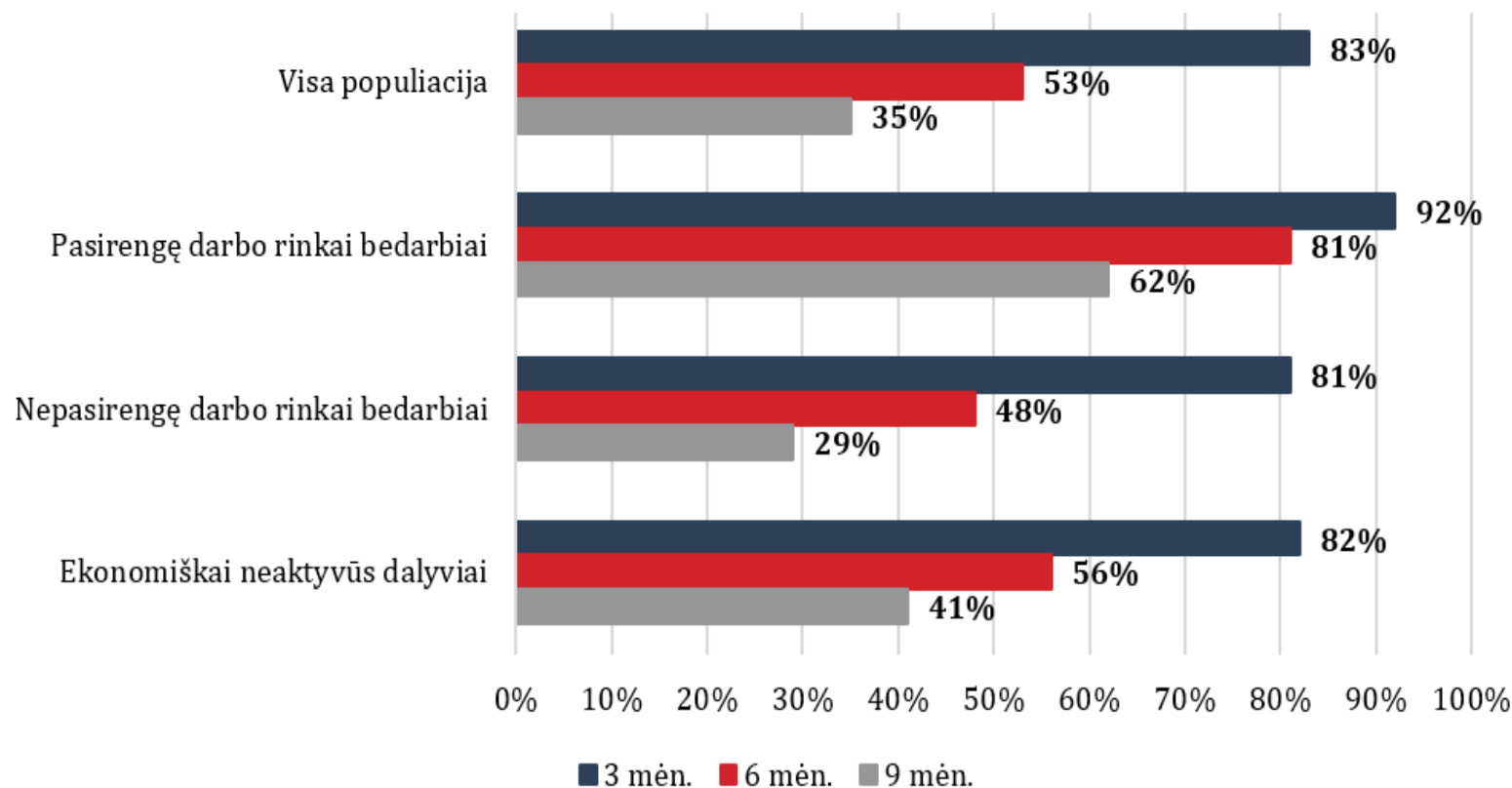
Analizuojant naudojimąsi subsidijomis buvo nustatyta apie 200 galimų piktnaudžiavimo atvejų – tai sudaro apie 4 proc. visų su subsidija antrinės intervencijos metu įdarbintų dalyvių.

Priemonės tvarumas (1): projekto „Atrask save“ dalyvių išlikimo darbo rinkoje tvarumas

Vidutinis dirbtų mėnesių skaičius – 5,21 iš 6 ir 9,41 iš 12 mėnesių.

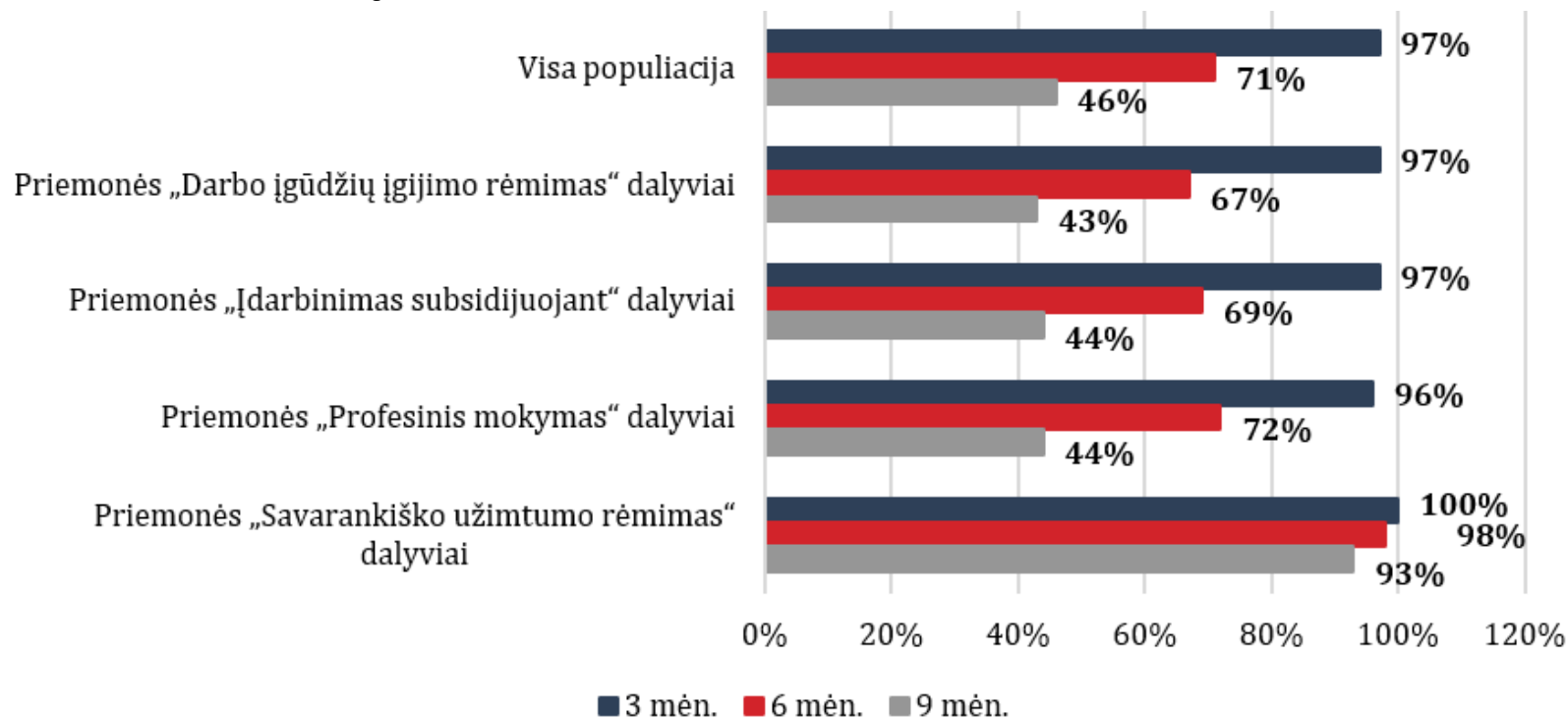
Vidutinis pilnų dirbtų mėnesių skaičius – 2,77 iš 6 ir 5,11 iš 12 mėnesių.

Priemonės tvarumas (2): projekto „Naujas startas“ dalyvių išlikimo darbo rinkoje tvarumas

Vidutinis dirbtų mėnesių skaičius – 5,8 iš 6 ir 10,84 iš 12 mėnesių.

Vidutinis pilnų dirbtų mėnesių skaičius – 2,77 iš 6 ir 5,11 iš 12 mėnesių.

Iššūkis nr 1: tinkamo dalyvių skaičiaus nustatymas

VEIKSNIAI, Į KURIUOS NEBUVO PAKANKAMAI ATSIŽVELGTA:

- Dėl gerėjančios šalies ekonominės situacijos **NEET jaunuolių skaičius visu priemonės įgyvendinimo laikotarpiu nuosekliai mažėjo;**
- Dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų priemonės veiklų **įgyvendinimas prasidėjo vėliau nei planuota;**
- Nebuvo sukurta sistema, leidžianti identifikuoti ekonomiškai neaktyvius jaunuolius, todėl jų skaičius nustatant tikslus nebuvo žinomas.**

Iššūkis nr 1: tinkamo dalyvių skaičiaus nustatymas

AMBICINGŲ RODIKLIŲ PASEKMĖS:

- Suplanuotus rodiklius **pasiiekti buvo sudėtinga;**
- LDB ir JRD JGI koordinatorių **darbo krūvis buvo labai didelis;**
- **Trūko laiko** individualiam darbui su dalyviais, **nukentėjo paslaugų kokybė;**
- Dalyvių **pritraukimo į priemonės veiklas būdai** kartais **balansavo ant priverstinio dalyvavimo ribos;**
- Dalyviai į priemonės veiklas buvo **įtraukiami iki pat suplanuotos pabaigos,** neatsižvelgiant į tai, kad **dalis paslaugų nebebuvo galima suteikti;**
- Į priemonės veiklas buvo **įtraukiami ir tokie dalyviai, kuriems pagalba nebuvo reikalinga** arba tokie, kuriems **priemonės veiklos nebuvo pakankamos.**

Iššūkis nr 2: priemonės veiklų atitikimas dalyvių poreikiams

DALYVIAI, KURIEMS PRIEMONĖS VEIKLOS GALĖJO PADĖTI VISA APIMTIMI:

- Neturintiems **motyvacijos dirbti ar mokytis;**
- Neturintiems **informacijos apie** egzistuojančias darbo ar mokymosi **galimybes;**
- Neturintiems darbo rinkoje **paklausios kvalifikacijos arba darbinės patirties.**

Iššūkis nr 2: priemonės veiklų atitikimas dalyvių poreikiams

DALYVIAI, KURIEMS PRIEMONĖS VEIKLOS NEGALĖJO PADĖTI VISA APIMTIMI:

- Susiduriantiems su objektyviomis kliūtimis** (pvz. negalia, šeimyniniai įsipareigojimai, įvairios priklausomybės, itin žemas išsilavinimo lygis);
- Motyvuotiems, orientuotiems į tikslą**, norintiems kuo greičiau dalyvauti projekto „Naujas startas“ veiklose;
- Neturint galimybės priemonėmis veiklomis atliepti visų dalyvių poreikių, **reikėtų tokius dalyvius nukreipti į kitas veiklas arba jų apskritai į priemonės veiklas nejtraukti.**

Iššūkis nr 3: bendradarbiavimas su partneriais

BENDRADARBIAVIMO SU PARTNERIAIS SĖKMĖ:

- Lietuvos darbo biržai bendradarbiauti su teritoriniais skyriais buvo lengviau dėl jau nusistovėjusių bendradarbiavimo praktikų;
- Jaunimo reikalų departamentui reikėjo sukurti naują partnerių tinklą ir bendradarbiavimas su jais ne visais atžvilgiais buvo sėkmingas.

Iššūkis nr 3: bendradarbiavimas su partneriais

IŠŠŪKIAI, KILĘ JAUNIMO REIKALŲ DEPARTAMENTUI BENDRADARBIAUJANT SU PARTNERIAIS:

- Buvo sudėtinga visose savivaldybėse rasti partnerės organizacijos, kurioms darbas su jaunimu būtų pagrindinė veikla – 50 proc. atrinktų organizacijų darbas su jaunimu yra pagrindinė veikla;
- Atrenkant su dalyviais dirbsiančius koordinatorius, 85 proc. organizacijų įdarbino naują, iki tol organizacijoje nedirbusį, asmenį;
- Jaunimo reikalų departamentas partnerių organizacijų aktyviai į projekto įgyvendinimą neįtraukė – tiesiogiai dirbta tik su organizacijose įdarbintais koordinatoriais.

Iššūkis nr 4: įgyvendintų veiklų tęstinumas

IŠŠŪKIAI UŽTIKRINANT SUKAUPTOS PATIRTIES TOLESNĮ PANAUDOJIMĄ IR VEIKLŲ TĘSTINUMĄ:

- Įgyvendinant priemonę **atsirado naujų paslaugų, buvo išplėstas** jau anksčiau teiktų paslaugų **mastas**;
- Tačiau **dauguma (77 proc.) koordinatorių** projektą „Atrask save“ įgyvendinusiuose organizacijose **nebedirba**;
- Tvarus partnerių tinklas nebuvo sukurtas**, tik nedaugelis jų panaudos sukauptą patirtį;
- Dauguma (93 proc.) LDB JGI koordinatorių** projektą „Atrask save“ įgyvendinusiuose TDB skyriuose **nebedirba**;
- Tolesnis veiklų įgyvendinimas planuojamas **ES fondų lėšomis**, tvarus finansavimas nacionaliniais ištekliais nenumatomas.

Ateities perspektyva: iššūkių sprendimas planuojant testinius projektus

- **IŠŠŪKIS NR 1: Tinkamo dalyvių skaičiaus nustatymas.**

SPRENDIMAS: mažėjantis dalyvių skaičius, daugiau individualaus dėmesio.

- **IŠŠŪKIS NR 2: Priemonės veiklų atitikimas dalyvių poreikiams.**

SPRENDIMAS: gerinama atitiktis dalyvių poreikiams.

- **IŠŠŪKIS NR 3: Bendradarbiavimas su partneriais.**

SPRENDIMAS: keičiama įgyvendinimo struktūra.

- **IŠŠŪKIS NR 4: Įgyvendintų veiklų testinumas.**

SPRENDIMAS: išlieka testinumo užtikrinimo poreikis.

AČIŪ UŽ DĒMESI!

